

Rapportage

Evaluatie accommodatiebeleid 2016-2020

Bestuurlijk opdrachtgever	Joke Kruit
Ambtelijk opdrachtgever	Rinda de Goede en Peter de Jager
Opdrachtnemer	Jan Pool, v.a. mei 2020 Jolien Kaan
Versie:	1
Datum:	16 september 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Evaluatie per cluster	4
1.1 Dorpshuizen.....	4
1.2 Sporthallen, -zalen en gymzalen	5
1.2.1 Binnensport exploitanten.....	5
1.2.2. Binnensportverenigingen	7
1.3 Buitensport.....	7
1.4 Zwembaden.....	9
1.5 Wijk- en jeugdgebouwen en culturele gebouwen	9
2. Conclusies en aanbevelingen	11
2.1 Dorpshuizen.....	13
2.2 Sporthallen-, zalen en gymzalen	14
2.2.1 Binnensport exploitanten en Binnensportverenigingen.....	14
2.3 Buitensport.....	15
2.4 Zwembaden.....	16
2.5 Wijk- en jeugdgebouwen en culturele gebouwen	17
Bijlagen	18
Bijlage 1: Raadsbesluit 15 december 2015	18
Bijlage 2: Algemene uitgangspunten voor het accommodatiebeleid 2015	19
Bijlage 3: Uitgangspunten voor buitensport 2015	20
Bijlage 4: Uitgangspunten voor wijk- en jeugd en culturele gebouwen	20
Bijlage 5 Gespreksverslagen bijeenkomsten 2020.....	21
Bijlage 5a Dorpshuizen – 20 februari 2020	21
Bijlage 5b Binnensport exploitanten - 25 februari 2020	23
Bijlage 5c Binnensportverenigingen - 2 maart 2020	26
Bijlage 5d Buitensportverenigingen – 27 februari 2020	28
Bijlage 5e Zwembaden – 24 februari 2020.....	29
Bijlage 5f Wijk- en jeugdgebouwen en culturele gebouwen – 21 februari 2020.....	31

Inleiding

Op 15 december 2015 is “het accommodatiebeleid” vastgesteld door de gemeenteraad. Registratienr. 15.027267, bijlage A). De nadruk in het accommodatiebeleid 2016-2020 ligt het beheersbaar houden van de kosten, op instandhouding van de bestaande voorzieningen en op harmonisatie van het beleid.

De in het Raadsbesluit van 2015 afgesproken bezuinigingen zijn behaald.

De evaluatie was bedoeld om verbeterpunten op het bestaande beleid in beeld te krijgen.

Centrale vragen

In de evaluatie is gekeken of de voorgenomen maatregelen zijn uitgevoerd en of de uitgangspunten zijn toegepast. Daarnaast is er ook veel aandacht voor de effecten van het beleid bij de belanghebbenden. Als laatste is er de vraag wat verandert of aangepast zou moeten worden in het accommodatiebeleid voor de komende periode.

- Heeft het accommodatiebeleid haar doelen en effecten bereikt?
- Hoe is het met de accommodaties, de exploitanten, de gebruikers en de verenigingen gesteld?
- Wat zou er anders moeten?

Werkwijze en Resultaat

Er zijn gegevens verzameld uit rapporten, jaarverslagen en de gemeentelijke financiële administratie. Daarnaast is veel ruimte gemaakt voor de mening van alle betrokkenen en de ideeën over hoe het in het vervolg zou moeten. Mening en ideeën werden bij alle betrokken partijen opgehaald via gesprekken per cluster. In de gesprekken werd ingegaan op algemene ontwikkelingen, zoals vergrijzing, vermindering van deelname aan georganiseerd sporten en sociale activiteiten zoals toneel, muziek e.d. Ook kwam de bereidheid om vrijwilligerswerk te doen aan bod.

De evaluatie is gedaan in 5 bijeenkomsten die al volgt geclusterd zijn:

1. Dorpshuizen
2. Sporthallen, -zalen en gymzalen
3. Buitensport
4. Zwembaden
5. Wijk- en jeugdgebouwen en culturele gebouwen

Er is gewerkt met een basisvragenlijst van vijf vragen:

- Staat het er nog?
- Functioneert het nog inhoudelijk?
- Functioneert het nog financieel?
- Welk effect hebben de maatregelen uit het accommodatiebeleid gehad?
- Wat moet blijven en wat zou anders moeten?

1. Evaluatie per cluster

1.1 Dorpshuizen

Alle dorpshuizen zijn er nog.

Voor de dorpshuizen is afgesproken om een renovatiebijdrage van de gemeente van € 40.000 per jaar in te voeren waarop de dorpshuizen aanspraak kunnen maken. Dit is gerealiseerd. Daarmee draagt de gemeente 1/3 van de renovatiekosten bij.

Er zijn 10 dorpshuizen in de gemeente Schagen. 9 daarvan vallen onder het accommodatiebeleid. Het DOP/SEBAP gebouw is een gemeentelijk gebouw en worden de kosten voor renovaties binnen de gemeentelijke exploitatiebegroting meegenomen.

Zes dorpshuizen krijgen daarnaast ook een exploitatiesubsidie.

De manier waarop de dorpshuizen worden geëxploiteerd en in stand gehouden is divers. Alle dorpshuizen op één na zijn eigendom van een stichting. Alleen in Petten zijn de twee accommodaties die een dorpshuisfunctie hebben eigendom van de gemeente. De dorpshuizen zijn divers samengesteld qua zalen en vloeroppervlak. Een aantal van de dorpshuizen heeft, bijvoorbeeld, een gymlokaal. Soms zijn er ruimtes permanent verhuurd aan commerciële huurders. In de meeste dorpshuizen zorgt een beheerder voor de dagelijkse gang van zaken. Met de beheerder zijn afspraken over de verhuurtarieven en het beleid ten aanzien van de diverse clubjes en dorpshuisactiviteiten. De stichtingen houden zich vooral bezig met het gebouw.

Georganiseerde activiteiten door zelfstandige verenigingen zoals kaartverenigingen, harmonie of drumband, toneelverenigingen en dergelijke – het verenigingsleven - worden minder. Dat is een landelijke trend.

Het lukt mondjesmaat om nieuwe activiteiten die aansluiten op gemeentelijke beleidsdoelen zoals leefbaarheid en eenzaamheidsbestrijding en dergelijke aan te trekken of te ontwikkelen. Wel zijn er nieuwe initiatieven rondom eten.

De stichtingen geven aan dat het beheer en onderhoud hun primaire taak is. De inhoudelijke invulling van wat er in het dorpshuis gebeurt komt voor de stichting op de tweede plaats. Daarvoor is veelal de beheerder verantwoordelijk. Met de beheerder zijn afspraken over de “dorpshuisactiviteiten” en de tarieven die betaald moeten worden. De stichtingen waken wat dat betreft over het dorpshuiskarakter.

Het dorpshuis heeft een plek in de lokale samenleving die vaker gebruikt kan worden voor de leefbaarheid van de kern. De gemeente en welzijnsorganisaties kunnen voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van 3D, participatie, eenzaamheidsbestrijding etc., meer gebruikmaken van de dorpshuizen.

Hoewel het onderlinge betrokkenheid minder wordt, zien alle stichtingen nog wel dat het dorpshuis een belangrijke rol speelt in de lokale samenleving. “Als dat niet meer zo is, dan stoppen we”.

De financiële situatie van de stichtingen houdt niet over. De inkomsten lopen achteruit. Terwijl de gebouwen, die over het algemeen wat ouder zijn, veel onderhoud vragen.

Beheerders hebben een belangrijke rol voor de dorpshuizen, zij bepalen de sfeer in het dorpshuis. Beheerders moeten “halve vrijwilligers” zijn en gevoel hebben voor het dorpsleven. Met achteruitlopende inkomsten wordt het steeds moeilijker om een beheerder te vinden.

Aan de inkomstenkant is zo min mogelijk gesleuteld aan tarieven en prijzen. Men is zich zeer bewust van de maatschappelijke functie. Er is daarom weerstand om prijzen te verhogen. Het dorpshuis moet toegankelijk en betaalbaar blijven.

Het verwerven van subsidies bij allerhanden fondsen, zoals het Oranjefonds en de Rabobank, is ook moeilijker geworden en afgenomen. Wel worden allerlei acties ondernomen om voor specifieke activiteiten of projecten geld op te halen bij de inwoners. Bij dat soort projectmatige acties draagt het bedrijfsleven in sommige dorpen ruimhartig bij.

De bezuinigingen zijn vooral opgevangen door de broekriem aan te halen bij de stichtingen. In praktijk komt dat erop neer dat met name het noodzakelijke onderhoud wordt gedaan. Ruimte voor modernisering of verbouwing om nieuwe activiteiten onderdak te bieden is er niet. Denk daarbij aan het verbouwen van een toneelzaal die nu geen functie meer heeft. Het maken van een huiswerkplek voor middelbare scholieren. Of werkplekken voor zelfstandigen. Vooral voor jongere generaties inwoners dreigen de dorpshuizen zo hun functie te verliezen.

Van de exploitatiesubsidie van de gemeente geven alle stichtingen dat die noodzakelijk is en voortgezet moet worden. Enkele dorpshuizen hebben aangegeven voor deze regeling in aanmerking te willen komen.

Het renovatiefonds is niet volledig gebruikt de afgelopen jaren. Oorzaak is onder andere dat de stichtingen zelf twee derde van de investering op moeten brengen. Niet alle onderhoudswerkzaamheden vallen onder de regeling. De suggestie van de stichtingen is dan ook om deze regeling toegankelijker te maken en meer gericht op de behoefte van het dorpshuis. Een gezamenlijk overleg over aanvragen uit het fonds is welkom. Ook is een adviserende rol van de gemeente bij bouwkundige projecten gewenst.

1.2 Sporthallen, -zalen en gymzalen

1.2.1 Binnensport exploitanten

Alle binnensportaccommodaties zijn er nog.

Voor de binnensport was een bezuiniging van 25 % afgesproken en het voornemen de tarieven te harmoniseren.

Alle accommodaties eigendom van de gemeente op de sporthal de Doorbraak in Warmenhuizen na. De gymzaal bij het dorpshuis in Waarland is uitgebreid tot sporthal door de zelfstandige stichting Sportpodium Waarland.

Sport- en evenementenhal Multitreffer in 't Zand, sporthal De Molentocht in Schagerbrug en sporthal De Doorbraak in Warmenhuizen worden beheerd door zelfstandige lokale stichtingen. De drie stichtingen krijgen voor het beheer en de exploitatie een vergoeding. Er ligt geen formele huur- en exploitatieovereenkomst onder dit beheer.

Alle overige sporthallen en -zalen worden beheerd door Social Leisure/Schagen Actief. In 2019 heeft Social Leisure/Schagen Actief het beheer van de zwembaden en binnensport voorzieningen op basis van een aanbesteding in handen gekregen.

Er zijn 4 dorpshuizen met een gymlokaal.

De gebruikers van de binnensportvoorzieningen zijn sportverenigingen, sportgroepjes en scholen uit de kern. Incidenteel worden de sportvoorzieningen ook voor evenementen ingezet. De beherende

stichtingen geven aan dat, net als elders in het land, gebruik door sportverenigingen langzaam afneemt. Niet zo zeer qua uren maar wel qua deelnemers omdat het ledental terugloopt. Verenigingen hebben het daarom moeilijk om de uren die ze huren te kunnen betalen.

De lokale stichtingen geven aan dat ze niet alleen een sportieve functie hebben maar ook een sociale functie. Het is vergelijkbaar maar niet in concurrentie met de dorpshuizen.

Over het algemeen zijn de piekuren zoals door de weeks na schooltijd en op zaterdag nog volop bezet. Daluren zoals in de ochtenden worden deels opgevuld door het bewegingsonderwijs van de scholen en vaak ook door groepjes sporters die niet bij een vereniging zijn aangesloten.

Alle voorzieningen worden sober en doelmatig onderhouden. Voor de sportzaal Waldervaart en gymzaal Van Goghlaan geldt dat deze op de nominatie staan om te worden vervangen. Het onderhoud wordt hier op dit moment dan ook beperkt tot het hoogstnoodzakelijke. Met name in de stad Schagen zal er de komende periode gekeken moeten worden naar de Spartahal en de Groeneweghal. Beide sporthallen zijn begin jaren zeventig gebouwd. Zowel functioneel als bouwkundig moet beslist worden of de gebouwen levensduur verlengend gerenoveerd worden of dat er wordt gekozen voor vervangende nieuwbouw.

Alle stichtingen krijgen een bijdrage in de exploitatie van hun voorzieningen. Daarin is een onderdeel instandhouding op basis van dit MJOP meegerekend.

Financieel zijn de lokale stichtingen gezond, maar er zit niet veel vet op de botten. De bezuiniging op de exploitatie van 25 % is opgevangen door de broekriem aan te halen en soms ook in te teren op de reserves. Ook is er bijvoorbeeld geïnvesteerd in zonnepanelen of is het dak verhuurd voor telefoonmasten. Er is meer zelfwerkzaamheid toegepast bij het onderhoud en bij grotere projecten, een beroep te doen op de gemeenschap en lokale ondernemers. Men heeft de tarieven voor de gebruikers zo min mogelijk opgehoogd. Aan de inkomstenkant ervaren sommige stichtingen soms weinig bereidheid om mee te denken met de lokale omstandigheden bij het verlenen van vergunningen voor evenementen. De stichtingen geven aan dat hier juist een inkomstenbron in kan zitten.

Het was een voornemen om de binnensporttarieven te harmoniseren. De tarieven van Social Leisure/Schagen Actief kan de gemeente vaststellen. De overige stichtingen bepalen zelf hun tarieven voor verhuur. Harmonisatie zal daarom in gezamenlijk overleg moeten.

Team Sportservice Noord-Holland heeft voor de harmonisatie een onderzoek gedaan en een voorstel ontwikkeld voor de harmonisatie. De verschillen in tarieven vinden we met name bij de accommodaties van Social Leisure/Schagen Actief. Andere verschillen zijn terug te voeren op de kwaliteit en voorzieningen van de sporthal.

De stichtingen en ook Social Leisure/Schagen Actief geven aan dat harmonisatie van de tarieven geen onderwerp is met een hoge prioriteit voor hen. De gebruikers zijn voor het overgrote deel gebonden aan het dorp of de locatie in Schagen. Het verschil in tarieven zorgt er niet voor dat verenigingen overstappen naar een andere hal. Belangrijk voor alle exploitanten is dat bij harmonisatie de verenigingen niet meer moeten gaan betalen. Een geringe toename in het tarief kan door het intensieve gebruik van sommige verenigingen fors oplopen. Het gelijktrekken van tarieven voor sportbonden en commerciële huurders (evenementen, vlooiemarketen e.d.) kan wat hen betreft wel doorgevoerd worden.

De stichtingen zijn tevreden over de ondersteuning door en de relatie met de gemeente. Wel geven ze nadrukkelijk aan dat verdere bezuinigingen niet opgevangen kunnen worden. De rekening zal dan

doorgeschoven moeten worden naar de verenigingen en haar leden. Dat zal zeker ten koste gaan van de sportieve en sociale betekenis van de voorzieningen.

1.2.2. Binnensportverenigingen

Hoewel de binnensportverenigingen geen onderdeel uitmaken van het accommodatiebeleid zijn de verenigingen als gebruiker uitgenodigd voor een evaluatiebijeenkomst. Hier is beperkt gebruik van gemaakt door de verenigingen. Zo zijn er geen vertegenwoordigers van het zaalvoetbal aanwezig geweest.

De bijeenkomst bevestigt het beeld over de georganiseerde sport. Veel van de aanwezige verenigingen zijn klein en hebben een recreatieve doelstelling. Bij sommige verenigingen is sprake van vergrijzing. Het is sowieso moeilijk om jeugd en jonge leden te werven.

Uitzondering daarop is turnvereniging Lycurgus Avendo die juist met een gebrek aan zaalcapaciteit kampen en daarom graag zelf een hal willen realiseren.

Ook de verenigingen zijn positief over het beheer door Social Leisure/Schagen Actief. Er wordt meegedacht met de verenigingen en men is actief en benaderbaar op de locaties.

De tarieven kunnen de verenigingen opbrengen. Maar voor kleinere verenigingen is het een hele opgave. Zeker als het aantal leden per team afneemt maar nog steeds dezelfde ruimte gehuurd moet worden. Harmonisatie van de tarieven is voor de verenigingen niet een belangrijk onderwerp. De verenigingen zijn sterk aan de kern gebonden en gaan niet elders sporten omdat het daar goedkoper is. Ook zien ze dat de beheerders hun best doen om met beperkte middelen de zalen goed te houden.

1.3 Buitensport

Alle accommodaties voor de buitensport zijn nog in gebruik.

Het accommodatiebeleid is voor de buitensport het meest ingrijpend geweest. Zeven boventallige velden werden afgestoten. De huurcontracten zijn geharmoniseerd en opnieuw afgesloten. Het onderhoud en de instandhouding werd gestructureerd door het inrichten van een Meerjarenonderhoudsplan. En de verenigingen kregen meer verantwoordelijkheid voor de accommodaties. De verenigingen gingen één derde bijdragen aan de jaarlijkse dotatie voor het Solidariteitsfonds voor de buitensportaccommodaties. Bij het bepalen van de investeringen in verband met renovatie of vernieuwing geeft de Sportadviesraad Schagen een zwaarwegend advies in overleg met de betreffende verenigingen.

Voor het instellen van het Meerjarenonderhoudsplan heeft de gemeente in 2016, € 1.000.000 gestort. De verenigingen gingen gezamenlijk € 211.000 per jaar bijdragen. In 2019 is besloten deze bijdrage te bepalen op € 140.000 per jaar. De bijdrage wordt berekend op basis van het aantal leden en een vast bedrag per lid. In 2020 eenmalig een aanpassing toegepast op de wijze waarop leden meetellen voor deze berekening. Het ging daarbij om leden die wel lid zijn van de vereniging, maar geen gebruik maken van de accommodatie.

Over het algemeen zijn de verenigingen tevreden over de uitvoering van het Meerjarenonderhoudsplan.

Van uitbreiding van accommodaties is geen sprake geweest. Wel zijn er grasvelden omgezet in kunstgras. Momenteel speelt ook de mogelijkheid dat in de stad Schagen op de parken Groenord en Nes-Noord velden van functie veranderen en er velden worden omgezet naar kunstgras. Dit ten behoeve van de wens van fusie- en voetbalvereniging Schagen United om op één locatie te kunnen voetballen.

De huurtarieven van de velden zijn berekend op grond van oppervlakte en intensiteit van het onderhoud. Het dagelijks onderhoud en het groot onderhoud wordt door de gemeente uitgevoerd. De verenigingen geven aan dat men over het algemeen tevreden is met het onderhoud van de accommodaties (maaien, snoeien etc.)

Van de verenigingen wordt er daarnaast ook meer zelfwerkzaamheid verwacht bij het onderhouden van de accommodatie. Verenigingen geven aan dat er volop zelfwerkzaamheid en vrijwilligerswerk wordt verricht. Zowel voor de velden als ook voor het eigen clubhuis. Per vereniging verschillen de inzet en de werkzaamheden. De verenigingen geven aan dat er weinig ruimte is om de zelfwerkzaamheid uit te breiden. Vaak wordt dit gedaan door oudere verenigingsleden die zelf niet meer actief sporten, maar zeer betrokken zijn.

De verenigingen hebben aangegeven behoefte te hebben aan een herijking van het Meerjarenonderhoudsplan. De verwachting was dat de investeringsvraag lager uit kon vallen.

Naast de financiële zaken zien verenigingen zich ook voor andere vraagstukken geplaatst. Sporten veranderen. Er ontstaan nieuwe vormen een sport die om andere velden vragen. Denk bijvoorbeeld aan beachhandbal en beachvolleybal, maar ook de opkomst van watervelden bij hockey, sproei-installatie en andere infill bij kunstgras voetbalvelden. Aanpassingen om dergelijke ontwikkelingen mogelijk te maken werden tot nu toe niet betaald uit het solidariteitsfonds.

De lichtmasten op de accommodaties zijn geheel, niet of deels van de gemeente en maken onderdeel uit van het gehuurde veld en zijn deels door verenigingen zelf neergezet en bekostigd. Ook voor dit onderdeel moet er een eenduidig uitgangspunt zijn. Of allemaal van de gemeente of allemaal van de verenigingen. Van de twee oplossingen is in gemeentelijk eigendom nemen van alle masten de eenvoudigste. Met de huidige eigenaren moet gekeken worden naar de wijze waarop we het eventueel overnemen. Een optie is om de lichtmasten over te nemen op het moment dat vervanging nodig is.

De verenigingen geven aan dat de afname van het aantal leden een probleem is voor ze. De financiën moeten met steeds minder leden opgebracht worden. Ook kaderleden, bestuursleden en vrijwilligers zijn moeilijker te vinden.

Sportadviesraad Schagen SARS

Met de Sportadviesraad Schagen is een convenant afgesloten over de samenwerking. De SARS heeft haar adviserende rol met verve ingevuld en is een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente. Het geluid van de sport en de verenigingen is duidelijk te horen geweest in de politiek. Wel is er vanuit sommige verenigingen aangegeven dat zij vonden dat de nadruk bij de vertegenwoordiging sterk ligt op de buitensport en dan met name de bij het Solidariteitsfonds aangesloten verenigingen.

1.4 Zwembaden

Het beleidsdoel voor de zwembaden was een bezuiniging van 25 % die gefaseerd in vier jaar doorgevoerd zou worden.

Alle zwembaden zijn er nog. De gemeente Schagen heeft één overdekt zwembad, De Wiel in Schagen en vier buitenbaden. De Wiel, de Veersloot en het Maarten Van der Weijden bad worden beheerd door Social Leisure/Schagen Actief. De buitenbaden in Waarland en Oudesluis worden beheerd door zelfstandige stichtingen. Het zwembad in Waarland is eigendom van de stichting. De overige baden zijn van de gemeente. Het zwembad Oudesluis ligt op het binnenterrein van de ijsbaan. Het zwembad is alleen toegankelijk voor leden. Er is geen toezicht. Het zwembad Waarland is ontstaan vanuit een door de inwoners zelf aangelegd natuurbad. Nu is naast het natuurbad ook een 25 meter “chlorbad”.

De buitenzwembaden hebben vooral een lokale recreatieve functie. Binnenzwembad De Wiel ook voor zwemverenigingen en waterpolo. In sommige buitenbaden wordt 's zomers zwemles gegeven. De bezoekersaantallen van de zelfstandige buitenbaden zijn stabiel. Social Leisure/Schagen Actief geeft aan dat de bezoekersaantallen voor beide buitenbaden omhoog kunnen. Men gaat ervan uit dat door een aantal maatregelen de komende jaren de baden weer een belangrijke voorziening worden voor de dorpen.

Voor de gemeentelijke zwembaden is er een meerjarenonderhoudsplan voor het onderhoud en de instandhouding. Zwembad Waarland krijgt een subsidie voor het onderhoud. Onderhoud en exploitatie is voor de zwembaden van Social Leisure/Schagen Actief geregeld in de exploitatie overeenkomst. De andere twee zwembaden krijgen een exploitatiebijdrage.

Alle gebouwen staan er goed bij. Wel zijn sommige zwembaden op een leeftijd waarbij er nagedacht moet worden over renovatie of nieuwbouw. Het gaat dan ook bijvoorbeeld om de technische infrastructuur (leidingwerk, verwarming en pompen).

Beide stichtingen geven aan dat de bezuiniging is opgevangen met meer zelfwerkzaamheid en kostenbesparende maatregelen. Bij zwembad Waarland is de afgelopen jaren flink gerenoveerd. Hieraan is door het lokale bedrijfsleven ruimhartig aan bijgedragen.

Algemeen Dorpsbelang Oudesluis dat het zwembad exploiteert geeft aan dat het moeite kost om nieuwe vrijwilligers te werven voor openen en sluiten en het technisch onderhoud. De huidige vrijwilligers zijn al jaren actief en worden ouder. Beide stichtingen geven ook aan dat het moeite kost om 's zomers voldoende zweminstructeurs te vinden voor de zwemlessen. Directe opbrengst van de gesprekken is dat Social Leisure/Schagen Actief aangeeft hierin behulpzaam te willen zijn.

1.5 Wijk- en jeugdgebouwen en culturele gebouwen

De wijk- jeugd- en cultuurgebouwen vormen een aparte categorie in het accommodatiebeleid. In het accommodatiebeleid zijn er aparte uitgangspunten geformuleerd voor deze gebouwen.

Er wordt geen bijdrage beschikbaar gesteld voor instandhouding of renovatie van gebouwen van derden.

Cultuurgebouw Markt 18 is het enige cultuurgebouw in de gemeente. De gemeente heeft geen financiële bemoeienis met het gebouw.

Hoewel er nauwelijks beleidsdoelen zijn gesteld voor de gebouwen in dit cluster is er relatief veel gebeurd. Wijkvereniging Groeneweg heeft een nieuw gebouw betrokken aan de Iepenlaan te Schagen. Eind 2019 heeft de gemeentegebouw de Blokhut in Schagen teruggekocht, nadat de beherende stichting de Blokhut te kennen had gegeven de activiteiten te willen beëindigen. Het college van B&W heeft besloten het pand beschikbaar te houden voor zijn maatschappelijke functie. Een collectief van gebruikers, Initiatiefgroep Loet 10, is het gegund om het pand de komende jaren te huren. Er worden plannen ontwikkeld waarbij ook de muziektuin en het rijtuigmuseum betrokken zijn.

De opkomst bij de evaluatiebijeenkomst was beperkt. Toch is er waardevolle informatie verzameld. Duidelijk is dat de drie jeugdcentra een belangrijke functie voor de jeugd in de dorpen hebben. De contacten met de gemeente zijn summier. De jeugdcentra worden vaak bestuurd door jonge gedreven mensen die met veel inzet en goede wil veel activiteiten van de grond weten te tillen. Er is geen exploitatiesubsidie.

Jongeren centrum De Bayes gaf te kennen dat het meer betrokkenheid en contact met de gemeente op prijs zou stellen. Ook waar het gaat om vergunningen. Zo zijn doordat de sluitingstijden zijn vervroegd feesten voor veel jongeren uit het 't Zand niet meer aantrekkelijk.

Met het nieuwe bestuur van Loet 10 en met Wijkvereniging Groeneweg zijn de contacten op het gebied van de overname, het huurcontract en de nieuwbouw intensief geweest. Met wijkvereniging Waldervaart is alleen contact geweest over een interim voorziening in verband met sloop- en bouwplannen voor het centrumgebied in Waldervaart.

2. Conclusies en aanbevelingen

Algemeen

Voor de conclusies grijpen we terug naar de drie basisvragen voor deze evaluatie.

- Heeft het accommodatiebeleid haar doelen en effecten bereikt?
- Hoe is het met de accommodaties, de exploitanten, de gebruikers en de verenigingen gesteld?
- Wat zou er anders moeten?

Conclusies op hoofdlijnen

Het accommodatiebeleid uit 2015 bestaat uit algemene en specifieke uitgangspunten en specifieke besluiten die niet altijd direct op elkaar aan te lijken sluiten. Dat komt omdat het doel van het beleid tweeledig is en het accent in de besluitvorming vooral op de financiën is komen te liggen. Enerzijds lag er een bezuinigingstaakstelling van ruim € 400.000. Anderzijds de wens om het beleid te harmoniseren. Beide onder de voorwaarde dat alle accommodaties in stand gehouden moesten worden.

Doordat er voor de instandhouding is gekozen voor een gestructureerde planning aan de hand van MJOP's moest er voor zo'n miljoen aan niet gedekte instandhoudingsinvesteringen gefinancierd worden. Bezuinigingen bij de dorpshuizen, de binnensport en de zwembaden op uitkeringen aan de exploiterende stichtingen zijn doorgevoerd. De tarieven voor de binnensport zijn niet geharmoniseerd en bleven op het oude, niet kostendekkende, niveau.

Bij de buitensport zijn de huren op ongeveer hetzelfde, niet kostendekkende, niveau gebleven. De bijdrage aan het Solidariteitsfonds voor de buitensport zorgde voor een lastenverzwaring waar de verenigingen moeite mee hadden. De overeengekomen bijdrage werd daarom verlaagd tot twee derde van het oorspronkelijk overeengekomen bedrag. De gemeente heeft haar bijdrage navenant verhoogd.

Per saldo is de gemeente meer uit gaan geven aan haar maatschappelijke accommodaties. Dat komt vooral omdat het onderhoud nu gestructureerd is door middel van MJOP's. Terwijl de inkomsten lager waren dan was gepland in het besluit van 2015.

Door het beleid zijn alle accommodaties in stand gebleven en worden ze op een sober en doelmatig niveau onderhouden. Zowel bij de binnensport als bij de buitensport zijn de verenigingen tevreden over het onderhoud van de accommodaties door de gemeente. Uitzondering zijn twee sportzalen die in de stad Schagen op de nominatie staan om te worden vervangen.

Zorgelijk is wel de strikte voorwaarden met betrekking tot de instandhouding bij de accommodaties. Er zou meer ruimte moeten komen voor modernisering en de mogelijkheid nieuwe of andere sporten te kunnen gaan beoefenen.

De verenigingen en stichtingen hebben het niet gemakkelijk, geven ze aan. Ledentallen lopen terug, zoals overal in het land. Men heeft moeite met de financiën en het vinden van voldoende vrijwilligers. Bij de stichtingen die een accommodatie beheren lopen traditionele activiteiten zoals muziekkorpsen, toneelverenigingen e.d. terug. Beheerders proberen nieuwe activiteiten te organiseren, maar die komen vaak maar mondjesmaat van de grond. Hier liggen misschien wel kansen om combinaties te maken met ontmoetingsactiviteiten met bijvoorbeeld welzijnsstichtingen.

De stichtingen richten zich vooral op het gebouw en niet op programmering van activiteiten.

Geen enkele stichting of vereniging geeft aan dat men geen maatschappelijke functie meer heeft. Het besef dat een accommodatie er voor de inwoners is zit diepgeworteld. Getuige de wens om zelf de broek op te houden en bezuinigingen en kostenstijgingen niet door te schuiven naar leden en gebruikers. Ook sporthallen en zwembaden vinden dat ze niet alleen een sportieve functie hebben maar ook een maatschappelijke.

Het meest uitgesproken voorbeeld van deze houding is Waarland. Men is zelfstandig eigenaar en beheerder van het dorps huis en het buitenbad en breidt nu zelf ook de gymzaal uit naar een sporthal.

Met Social Leisure/Schagen Actief heeft de gemeente opnieuw een goede beheerder van de zwembaden en de binnensportvoorzieningen binnen gehaald. Het is nog te vroeg om verregaande conclusies te trekken. Wel is er onder de binnensportverenigingen waardering voor de wijze waarop men meedenkt en zichtbaar en aanwezig is in de accommodaties.

Er is in de gemeente een maatschappelijk middenveld met een sterk eigen verantwoordelijkheidsgevoel. Dat betekent niet dat de gemeente minder betrokken kan zijn bij de accommodaties. Er wordt unaniem aangegeven dat gemeentelijke ondersteuning onontbeerlijk is. Van veel kanten is gevraagd om meer betrokkenheid en meer meedenken met de stichtingen en de verenigingen. Men vraagt om meer maatwerk en gevoel voor de lokale situatie bij het toepassen van regelingen en vergunningen.

Over het algemeen kunnen de uitgangspunten voor het beleid voortgezet worden. Maar er is in de toepassing van de uitgangspunten meer flexibiliteit en maatwerk gewenst.

Er liggen kansen om de accommodaties, met name de dorps huizen, meer in te zetten voor de doelen die de gemeente heeft met leefbaarheid en participatie.

Aanbevelingen op hoofdlijnen

- Zet het huidige beleid op hoofdlijnen voort.
- Koester de eigen verantwoordelijkheid die de stichtingen die accommodaties beheren hebben.
- Kies een insteek die meer gericht is op gezamenlijkheid en meedenken met de partners.
- Wees daarom flexibel in het toepassen van de regels en regelingen.
- Zoek mogelijkheden van combigebruik vanuit het sociaal domein met de voorzieningen.
- Maak ruimte voor vernieuwing en modernisering.
- Formuleer daartoe een visie en uitgangspunten voor de sportinfrastructuur in de hele gemeente en op de korte termijn voor de stad Schagen.
- Baseer die visie op het accommodatiebeleid en op de doelen uit het sociaal domein zoals leefbaarheid en een gezonde leefstijl.

2.1 Dorpshuizen

Conclusies

Doordat deze bijna allemaal bezit zijn van een stichting draagt de gemeente slechts beperkt bij aan de exploitatie en de instandhouding van de dorpshuizen. Daarmee heeft zij, in vergelijking met andere gemeenten, beperkte kosten aan een belangrijke voorziening in de dorpen.

Door de beperkte financiële armslag van de stichtingen is er sprake van stilstand bij de dorpshuizen. Er is geen ruimte voor modernisering. Terwijl het traditionele dorpsleven afkalft kunnen de accommodaties niet moderniseren. Daarmee dreigt dat ze nieuwe generaties inwoners niet aan zich kunnen binden en ook hun belangrijke functie voor de dorpen op den duur te verdwijnen.

Ook inhoudelijk is er een leemte. Hoewel iedereen erkent dat de dorpshuizen een belangrijke maatschappelijke functie hebben voor de dorpen zijn er weinig aanzetten om die functie te concretiseren. Er worden niet actief activiteiten ontwikkeld en geprogrammeerd. De stichtingen richten zich vanouds op de instandhouding. Beheerders op de exploitatie. Beiden hebben het besef dat het voor het dorp moet zijn. Dat vertaalt zich vooral in het betaalbaar houden van de tarieven en de prijzen. Er blijft daarmee een groot deel van het maatschappelijke potentieel van de dorpshuizen ongebruikt. Vanuit het sociaal domein zou hier een stimulerende impuls gegeven kunnen worden.

In het beleid van 2015 is een eerste aanzet gemaakt voor ondersteuning bij de instandhouding door een fonds. Er is slechts beperkt gebruik van gemaakt. Omdat onduidelijk is wanneer aanspraak op een bijdrage mogelijk is. Stichtingen hebben ook moeite om hun deel van de instandhouding bijeen te brengen. Zij moeten immers twee derde van de investering zelf financieren. De regeling zou versoepeld en uitgebreid moeten worden om instandhouding en modernisering mogelijk te maken.

In de exploitatie werden drie dorpshuizen niet ondersteund door de gemeente. Deze dorpshuizen hebben duidelijk een dorpshuisfunctie. Duidelijk is dat ze in de huidige situatie ondersteuning in de exploitatie nodig hebben. Het ligt daarom in de rede ook deze dorpshuizen met een exploitatiesubsidie te ondersteunen.

Aanbevelingen

- Maak een meerjarenonderhoudsplan en een renovatiefonds dorpshuizen dat ook modernisering mogelijk maakt.
- Geef de dorpshuizen Warmenhuizen, AHOJ en 't Centrum een exploitatiesubsidie.
- Zorg voor aansluiting op het sociaaldomein van de dorpshuizen door het programmeren van activiteiten te stimuleren.

2.2 Sporthallen-, zalen en gymzalen

2.2.1 Binnensport exploitanten en Binnensportverenigingen

Conclusies

De binnensportaccommodaties functioneren goed.

In 2015 is geconstateerd dat de zaalcapaciteit in de gemeente voldoende is. Per saldo is het aantal leden van de binnensportverenigingen gedaald. Er is daarom een kans dat er overcapaciteit komt. Turnvereniging Lycurgus Avendo streeft naar een eigen turnhal. Als deze wordt gerealiseerd is er de facto sprake van capaciteitsuitbreiding.

Verenigingen en beherende stichtingen geven aan dat als er ruimtegebrek is men niet graag wil uitwijken naar een ander dorp om daar te sporten. Het gaat ook vaak om jeugdtrainingen en wedstrijden tijdens de piekuren.

De gebouwen zijn sober en doelmatig onderhouden en er ligt een actueel MJOP onder de gemeentelijke gebouwen. De twee sport-/gymzalen die slecht zijn staan op de nominatie om vervangen te worden. Ook is het zaak om bouwkundig en functioneel het gehele gebouwenbestand onder de loep te nemen omdat een deel van de gebouwen op een leeftijd komt waar gekeken moet worden naar intensief renoveren of nieuw bouwen. We noemen hier met name de Spartahal en de Groenweghal in de stad Schagen. Deze discussie kan samenvallen met een discussie over de toekomstige infrastructuur voor de sport.

De drie sporthallen die door zelfstandige stichtingen worden onderhouden hebben de bezuinigingen op de exploitatiesubsidie op kunnen vangen. Verder bezuinigingen lijkt er niet in te zitten. De stichtingen zijn vitaal en levenskrachtig. Het vinden van voldoende vrijwilligers is, zoals altijd, een opgave. Maar het lukt nog. Opvallend is de sociale functie die de hallen hebben voor de dorpen. Het zijn niet alleen om sportvoorzieningen in de ogen van de stichtingen, maar ze dragen bij aan de leefbaarheid van de kern.

Het harmoniseren van de tarieven heeft bij zowel de stichtingen als bij de verenigingen geen hoge prioriteit. Er moet vooral opgelet worden dat een aanpassing van de tarieven geen grote lastenverzwaring met zich meebrengt voor de verenigingen. Social Leisure/Schagen Actief en de stichtingen zouden zelfstandig een voorstel voor de tarieven moeten ontwikkelen.

Aanbevelingen

- Zet de ondersteuning voort.
- Kijk kritisch naar de bestaande gebouwen vanwege hun leeftijd, de functionaliteit en de mogelijkheden te verduurzamen.
- Maak bij het begrip capaciteit een duidelijk onderscheid tussen capaciteit tijdens piekuren en totale capaciteit.
- Ga er van uit dat de mogelijkheden en bereidheid om in een ander dorp te sporten beperkt is.
- Vraag de stichtingen en Social Leisure/Schagen Actief om een met een harmonisatievoorstel van de tarieven te komen. Om tot een voorstel te komen, kan gebruik worden gemaakt van de bevindingen van Team Sportservice. De gevolgen voor de verenigingen moeten beperkt zijn.

2.3 Buitensport

Conclusies

Alle buitensportaccommodaties zijn er nog. Zoals besloten in de het accommodatiebeleid van 2015 is het aantal velden met 7 velden teruggebracht naar het niveau dat de sportbonden voorschrijven. Daarnaast is er geïnvesteerd in de aanleg van kunstgras.

Het reguliere onderhoud wordt voor het overgrote deel door de gemeente gedaan. De verenigingen zijn tevreden met het onderhoud en de contacten met de gemeente.

Voor groot onderhoud en vervanging is een MJOP opgesteld. Daarmee zijn het groot onderhoud en vervanging in de buitensport gereguleerd en geharmoniseerd. Dit heeft een forse verhoging van de gemeentelijke uitgaven met zich meegebracht. Voor een deel is dit een schijn verhoging. Veel van de grote investeringen in het verleden werden ad hoc gefinancierd en waren daardoor slecht zichtbaar in de begroting.

Voor het groot onderhoud op basis van het MJOP is het Solidariteitsfonds buitensport opgezet. Gemeente en verenigingen storten hier een vaste bijdrage in. De daadwerkelijke uitgaven zijn soms hoger of lager dan dit vaste bedrag. Doordat de totale investeringen over een meerjarige periode zijn uitgemiddeld laat de financiering van deze investeringen zich beter plannen.

De verenigingen waar de afgelopen jaren projecten zijn uitgevoerd zijn tevreden over de renovaties. Daarmee heeft het MJOP en het Solidariteitsfonds haar doel bereikt.

De bijdrage aan het fonds door de verenigingen heeft niet het afgesproken niveau gehaald van één derde van de totale jaarlijkse bijdrage aan het fonds. De bijdrage van de gemeente is hoger geworden omdat de gemeente de verlaging van de bijdrage van de verenigingen aan het solidariteitsfonds heeft gecompenseerd. Met de huidige verhouding 27 %/73 % is de verhouding gewijzigd ten opzichte van de oorspronkelijk afgesproken verhouding 40 %/60 %.

Daarmee lijkt het dat de verenigingen een voorschot hebben gekregen op een algemene verlaging van de bijdrage aan het fonds.

Het werken met een MJOP kan de indruk geven dat geplande investeringen een vaststaand gegeven zijn in plaats van een instrument voor instandhouding van de sportparken. Bij het uitgangspunt 'sober en doelmatig onderhoud' hoort dat er steeds weer kritisch gekeken wordt naar de noodzaak van investeringen.

De bijdrage van de verenigingen aan het Solidariteitsfonds wordt op dit moment berekend op basis van € 30,10 per lid dat gebruik maakt van de accommodatie. Bij een tekort in het Solidariteitsfonds kan een verhoging van de bijdrage per lid worden voorgesteld.

De huidige interpretatie van wat wel en niet uit het Solidariteitsfonds buitensportaccommodaties betaald mag worden is te strikt. Het zorgt voor stagnatie waar het gaat om het ontwikkelen van accommodaties voor nieuwe sporten of om nieuwe vormen van sport. Het advies is dit te verruimen.

De verenigingen hebben via de SARS veel invloed gehad op de besteding van de middelen uit het Solidariteitsfonds. De samenwerking met de gemeente is goed en prettig geweest en moet voortgezet worden.

De verenigingen kampen allemaal met een teruglopend ledental. Dat is in lijn met de landelijke trend waarbij deelname aan sporten in georganiseerd verband afneemt. Daarmee komen de financiën van

de verenigingen onder spanning te staan. Dezelfde kosten moeten door minder leden opgebracht worden. Ook het vinden van voldoende kaderleden en vrijwilligers is problematisch.

Er wordt geadviseerd om de lichtmasten in gemeentelijk eigendom te nemen. Om alle lichtmasten aan de verenigingen in eigendom te geven is aanzienlijk ingewikkelder waar het gaat om bepaling van de verkoopprijs, eventuele compensatie voor verenigingen die al eigenaar zijn van een lichtinstallatie en het vestigen van erfpacht onder de lichtmasten. Door alle lichtmasten onder gemeentelijk eigendom te brengen is onderhoud en reparatie eenduidiger te organiseren.

Aanbevelingen

- Zet het bestaande beleid voort.
- Maak het mogelijk dat ook velden voor nieuwe vormen van sportbeoefening uit het Solidariteitsfonds (mede-)betaald worden.
- Pas de wijze waarop het Solidariteitsfonds wordt gevoed aan op basis van een vaste bijdrage per lid van € 30,10 die in totaal 27 % van de totale dotatie en laat de gemeente de rest aanvullen tot 100 %.
- Er wordt geadviseerd dat alle lichtmasten gemeentelijk eigendom worden.
- Zet de samenwerking met de SARS door.

2.4 Zwembaden

Conclusies

De zwembaden functioneren goed. De evaluatie en conclusies komen overeen met wat er over de binnensportaccommodaties geschreven is. De twee zelfstandige stichtingen hebben met de nodige creativiteit en zelfwerkzaamheid de zwembaden in stand gehouden en in Waarland zelfs gerenoveerd. Verder bezuinigen is geen optie.

Voor het zwembad in Oudesluis is het moeilijk om vrijwilligers te vinden. Beide zwembaden hebben moeite om gediplomeerde zweminstructeurs te vinden. Het is zeer positief dat Social Leisure/Schagen Actief hierin wil bijspringen.

De instandhouding van de baden is de grootste opgave. De baden hebben in het dorp een belangrijke sociale functie. We hebben ze "natte dorpshuizen" genoemd. Het gebruik is goed en natuurlijk weersafhankelijk. In beide buitenbaden van Social Leisure/Schagen Actief kan het gebruik omhoog.

Net als voor de binnensport moet ook bij de zwembaden vanwege de leeftijd kritisch gekeken worden naar renoveren of vervangen.

Aanbevelingen

- Zet de ondersteuning voort.
- Kijk kritisch naar de bestaande baden vanwege hun leeftijd, de functionaliteit en de mogelijkheden te verduurzamen.

2.5 Wijk- en jeugdgebouwen en culturele gebouwen

Conclusies

De wijk- en jeugdgebouwen zijn er nog, maar de ondersteuning en het contact met de gemeente is, vooral bij de jeugdgebouwen, beperkt.

Bij de wijkgebouwen is bouwkundig het nodige gebeurd. Wijkgebouw de Groene Schakel is vorig jaar nieuwgebouwd en in gebruik genomen. De gemeente heeft gebouw Loet 10 teruggekocht van stichting De Blokhut. Het pand is nu doorverhuurd aan Initiatiefgroep Loet 10. Als laatste staat er de nieuwbouw van een wijkvoorziening in Waldervaart op stapel als onderdeel van het centrumplan voor dat gebied.

De Jeugdcentra organiseren veel activiteiten. Soms worden deze voor de jongere kinderen georganiseerd uit inkomsten uit de activiteiten voor de oudere jeugd. De jeugdcentra vragen vrijwel geen subsidie of bijdragen aan. Zij vervullen een belangrijke rol in de lokale samenleving. Zij nemen zelf verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen van hun accommodatie. Meer samenwerking kan de gemeente meerwaarde opleveren.

In dit kader is het de vraag of de jeugd- en wijkgebouwen een andere functie hebben als dorpshuizen en of het beleid voor deze twee sectoren misschien beter samengevoegd kan worden.

Aanbevelingen

- Breng de wijk- en jeugdgebouwen onder bij het beleid voor dorpshuizen.
- Haal de banden aan met de stichtingen en de exploitanten vooral op het gebied van activiteiten en programmering.
- Biedt jonge besturen van jeugdgebouwen ondersteuning.

Bijlagen

Bijlage 1: Raadsbesluit 15 december 2015

De raad van de gemeente Schagen,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.10 november 2015, nr. ;
gezien het advies van de SportAdviesRaad Schagen d.d. 12 november 2015
gezien het advies van de commissie Samenleving d.d. 24 november 2015;
gezien het advies van de commissie Bestuur d.d. 25 november 2015;

besluit:

1. De dorpshuizen die in 2015 een exploitatiebijdrage (totale bijdrage circa € 178.000) hebben ontvangen van de gemeente, met ingang van 2017 een bezuiniging op te leggen van € 35.000, welke wordt verdeeld naar rato van de financiële draagkracht van de dorpshuizen.
2. Met ingang van 2017 de renovatiekosten te subsidiëren voor maximaal 33,3 % van de werkelijk noodzakelijke kosten, waarbij structurele dekking wordt gecreëerd door middel van een hiervoor in het leven te roepen renovatiereserve dorpshuizen. Er wordt niet meer uitgekeerd dan de reserve toelaat.
3. In 2020 de verdeling van de bezuinigingen op basis van de financiële draagkracht van de dorpshuizen en de effecten ervan op de dorpshuizen te evalueren.
4. De exploitatiesubsidie voor sporthallen, sport- en gymzalen met ingang van 2016 vier jaar lang te korten met 6,25 % tot een totaal van 25 %.
5. Buitensportvelden die vanuit de norm van de landelijke sportbonden niet meer noodzakelijk zijn, niet meer te onderhouden en te vervangen.
6. De huidige huurtarieven ter hoogte van € 59.000 voor de sportvelden met ingang van 1 januari 2016 in drie jaar, per veld (soort en aantal) te harmoniseren. Voor velden die vallen onder besluitpunt 5 geen huur meer in rekening te brengen.
7. De solidariteitsbijdrage van € 211.000 in de vorm van een extra huurbijdrage per lid bij de buitensportverenigingen in rekening te brengen.
8. De bijdrage genoemd onder 7 in drie jaar gefaseerd door te voeren.
9. Het bedrag per lid genoemd onder 7 eens per drie jaar te bepalen en in rekening te brengen.
10. De termijn van drie jaar los te laten als een bepaalde verenigingen gedurende de drie jaar geconfronteerd wordt met een drastische stijging of daling van het ledenaantal van > 25 %. Dit leidt dan tot een tussentijdse aanpassing van het tarief per lid voor alle verenigingen.
11. De SportAdviesRaad Schagen een adviserende rol te geven bij het vaststellen van de jaarlijkse vervangingsinvesteringen buitensport en de prioritering.
12. De door de verenigingen verrichte werkzaamheden voor het dagelijks onderhoud te harmoniseren conform de afspraken in voormalig gemeente Harenkarspel. Zie daartoe bijlage 2b.
13. De specifieke uitgangspunten voor de buitensport in bijlage A behorende bij dit besluit, vast te stellen.
14. In 2020 de specifieke uitgangspunten voor de buitensport in bijlage A behorende bij dit besluit te evalueren.
15. De exploitatiesubsidie voor zwembaden met ingang van 2016 vier jaar lang te korten met 6,25 % tot een totaal 25 %. (2016-2019 jaarlijks 6,25 %).

16. De algemene uitgangspunten voor het accommodatiebeleid in bijlage B behorende bij dit besluit, vast te stellen.
17. De uitgangspunten voor wijk- en jeugd en culturele gebouwen in bijlage C behorende bij dit besluit, vast te stellen.
18. De adviesraden te betrekken bij mogelijke prioriteringsvraagstukken binnen het accommodatiebeleid.
19. Het dekkingsplan voor het accommodatiebeleid zoals opgenomen in bijlage D vast te stellen waarin o.a. in is opgenomen om:
 - a. Een reserve in te stellen voor de renovaties van de dorpshuizen waarin met ingang van 1 januari 2016 jaarlijks € 40.000 wordt gestort;
 - b. Een reserve in te stellen voor de vervangingsinvesteringen van de sportvelden waarin per direct € 1 miljoen uit de reserve frictiekosten wordt gestort.
 - c. Met ingang van 1 januari 2016 jaarlijks € 304.000 en € 211.000 (vanuit de solidariteitsbijdrage van de verenigingen) in de reserve vervangingsinvesteringen sportvelden te storten.
 - d. Voor geplande renovaties voor dorpshuizen en vervangingsinvesteringen voor buitensport, de stand van de reserve als bovengrens te hanteren.
 - e. Uit de post WMO voorzieningen (waaronder woningaanpassingen) structureel een bedrag van € 182.000 aan te wenden ten behoeve van de dekking van het accommodatiebeleid.
 - f. De ozb vanaf 2016 structureel te verhogen met 9 %.

Bijlage 2: Algemene uitgangspunten voor het accommodatiebeleid 2015

1. Gemeente ondersteunt en faciliteert niet, tenzij dit voor de instandhouding van het maatschappelijk vastgoed uitdrukkelijk noodzakelijk is.
2. Exploitatie, beheer en duurzame instandhouding van maatschappelijk vastgoed is een primaire verantwoordelijkheid van inwoners, verenigingen en instellingen of andere particuliere initiatieven.
3. Het maatschappelijk vastgoed krijgt geen financiële vergoeding tenzij aantoonbaar is dat exploitatie zonder gemeentelijke bijdrage niet mogelijk is. Bijdrage in de exploitatie wordt gebudgetteerd als de activiteiten in het maatschappelijk vastgoed de beleidsdoelen van de gemeente ondersteunen.
4. De gemeente Schagen is, daar waar mogelijk, geen eigenaar van het maatschappelijk vastgoed. Gemeente Schagen registreert en faciliteert verzelfstandiging van het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. Privatisering (volledig) vindt alleen plaats wanneer dit geen gevaar oplevert voor de uitvoering van de wettelijke taken en kerntaken van de gemeente.
5. De gemeente Schagen huurt geen ruimte voor onderverhuur aan derden, waar de gemeente geen wettelijke plicht heeft.
6. Indien maatschappelijk vastgoed eigendom is van derden, dan is de gemeente niet financieel verantwoordelijk voor de exploitatie en de onderhoudswerkzaamheden (incl. vervangingsinvesteringen). Dit met uitzondering van in huurcontracten vastgelegde specifieke afspraken met derden.
7. Uitgangspunt is een optimale benutting van gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. Dit betekent dat de beschikbare ruimte wordt verhuurd alvorens ander maatschappelijk vastgoed aan te trekken, ook al voldoet het niet geheel aan de wensen van de huurder.
8. Huurders van gemeentelijk maatschappelijk vastgoed betalen een kostprijs dekkend huurtarief tenzij de bepalingen binnen het huurcontract dit uitsluiten en de economische

activiteit is aangemerkt als activiteit die plaatsvindt in het algemeen belang, zodat ze buiten de reikwijdte van de Wet Markt en Overheid vallen.

9. Gemeente Schagen streeft een zo evenwichtig mogelijke spreiding van het maatschappelijk vastgoed na.
10. De behoefte aan maatschappelijke accommodaties wordt zoveel als mogelijk afgestemd op de vraag.
11. Er wordt gewerkt aan een zo efficiënt mogelijke bezetting van de accommodaties
12. Er wordt, waar het aan de orde is, gekeken naar de mogelijkheden van een clustering van functies en multifunctioneel gebruik.
13. Standaard onderhoudsconditie is sober maar doelmatig (conditie 3 NEN 2767) en dient minimaal aan geldende wet- en regelgeving te voldoen.
14. Bij uitvoering van door gemeente geheel of deels gefinancierd onderhoud wordt duurzaamheid in alle facetten nagestreefd.
15. De overige dorpshuizen die in 2015 geen exploitatiebijdrage hebben ontvangen, ontvangen ook in de toekomst geen exploitatiesubsidie.
16. De nulmetingen opgesteld voor de sportvelden en het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed worden eens in de 5 jaar (eerstvolgende in 2019) geactualiseerd. Kosten hiervoor komen voor de buitensport ten laste van de reserve buitensport en voor het gemeentelijke maatschappelijk vastgoed ten laste van de gemeentelijke exploitatiebegroting facilitair.

Bijlage 3: Uitgangspunten voor buitensport 2015

1. De gemeente zal steeds wanneer een veld op het gemeentelijk meerjarenonderhoudsplan staat een afweging maken of het veld behouden moet blijven of dat deze - rekening houdende met de norm van de landelijke sportbonden - kan worden omgezet in een veld tegen een lagere investering (voorbeeld: kunstgras naar natuurgras);
2. Bij een tekort van de veldcapaciteit moet de sportvereniging gebruik maken van de dichtstbijzijnde geschikte sportlocatie;
3. De gemeente houdt de planningsnormen van de nationale bonden aan voor het bepalen van de benodigde capaciteit, dan wel richtlijnen die landelijk worden aangehouden;
4. Er wordt niet meer uitgekeerd dan de reserve buitensport toelaat.
5. De SportAdviesRaadSchagen heeft een adviserende rol in de jaarlijkse prioritering van vervangingsinvesteringen die ten laste van de reserve komen. Nadere afspraken over deze adviserende rol worden opgenomen in het convenant met de SportAdviesRaadSchagen.
6. De gemeentelijke bijdrage en de bijdrage van de SARS in de noodzakelijke vervangingsinvesteringen worden gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten.
7. De verenigingen die in het verleden geen bijdragen hebben ontvangen voor vervangingsinvesteringen, ontvangen ook in de toekomst geen bijdrage voor de noodzakelijke vervangingsinvesteringen.

Bijlage 4: Uitgangspunten voor wijk- en jeugd en culturele gebouwen

1. Indien het eigendom van derden betreft, is de gemeente niet financieel verantwoordelijk voor de exploitatie en onderhoudswerkzaamheden. In tegenstelling tot het verleden geeft de gemeente geen subsidie meer voor vervangingsinvesteringen of renovaties.
2. Uitzondering hierop geldt als er specifieke afspraken zijn vastgelegd in een contract met derden zoals bijvoorbeeld Markt 18.

3. Uitzondering hierop geldt ook voor de drie jeugdcentra. Ten behoeve van levensverlengend onderhoud stelt de gemeente indien de noodzaak is aangetoond, incidenteel maximaal 2/3 deel van de kosten beschikbaar mits deze middelen op dat moment binnen de exploitatiebegroting vrijgemaakt kunnen worden.

Bijlage 5 Gespreksverslagen bijeenkomsten 2020

Bijlage 5a Dorpshuizen – 20 februari 2020

Aanwezig

Vertegenwoordigers van Kolfweid, het Ahoj en Warmenhuizen.

Inhoudelijk per tafel/thema

1. Wat zijn voor u als exploitant de komende jaren uw grootste uitdagingen?
 - a. Hoe hebben de activiteiten in de dorpshuizen zich ontwikkeld in de afgelopen jaren inclusief het aantal deelnemers?
 - b. Hoe staan de exploitanten er financieel voor?
 - c. Hoe staan de exploitanten er organisatorisch voor? Voldoende vrijwilligers?
 - d. Hoe hebben de tarieven zich ontwikkeld?
 - e. Hoe is het met de staat van onderhoud van de gebouwen?
2. Het belang van uw dorpshuis voor uw dorpen/de lokale gemeenschap?
 - a. Onderscheid wordt gemaakt tussen “dorpshuisactiviteiten” en andere activiteiten? Maakt u dat onderscheid? Op welke gronden?
 - b. Kunt u aangeven aan de hand van voorbeelden en concrete activiteiten op welke manier uw dorpshuis ervoor zorgt dat het dorp leefbaar is.
 - c. Met wie werkt u daarom samen?
3. Het belang van de gemeentelijke ondersteuning om uw dorpshuis goed te laten functioneren.
 - a. Zijn de huidige regelingen voldoende?
 - b. Wat is het effect geweest van de bezuiniging op de dorpshuizen?
 - c. Zou het anders moeten? Waarom en hoe dan?

Reacties

Activiteiten, gemeenschap

Qua activiteiten is er in de dorpshuizen voldoende te doen. Het gebruik is goed, inwoners maken er goed gebruik van. Het dorpshuis heeft daarmee een toegevoegde waarde voor de gemeenschap.

Er is in het algemeen geen concurrentie met horeca gelegenheden. Die richten zich op een andere doelgroep en bieden andere activiteiten e.d. aan.

Het vinden van bestuursleden lukt tot nu toe, maar het wordt wel moeilijker. Goede kwaliteit is soms lastig te vinden. Bestuurslid zijn betekent een intensieve betrokkenheid, er wordt ook vaak een beroep op hen gedaan voor allerlei aanvullende klussen, zoals onderhoud e.d.

Exploitatie (subsidie)

Niet alle dorpshuizen krijgen een exploitatiesubsidie. Deze is wel essentieel, zonder deze subsidie kan een dorpshuis niet bestaan.

Veel dorpshuizen werken met een beheerder / uitbater. Die zorgt doorgaans voor een goede omzet, waardoor een belangrijk deel van de kosten gedekt zijn. Veel beheerders doen het voor eigen rekening, dus een belangrijk deel van de omzet is voor eigen rekening.

Onderhoud/renovatie

Er is een fonds voor groot onderhoud/renovatie. Dit is echter te rigide. Er moet bijna een jaar van tevoren een aanvraag voor subsidie worden aangevraagd. Als vervolgens de renovatie anders uitpakt dan vooraf verwacht is er geen flexibiliteit bij de gemeente.

Wat daarbij aandachtspunt is dat renovatie zo lang mogelijk uitgesteld wordt, bijvoorbeeld vervanging dakleer. Als het dan vervangen moet worden moet dan in redelijk korte tijd geregeld kunnen worden. Dan is de aanvraagprocedure een belemmering.

Er wordt flexibiliteit gevraagd om verschillende onderhouds-/renovatie-/vernieuwingsklussen op elkaar te kunnen afstemmen. Het voorbeeld van plaatsen van zonnepanelen werd genoemd, dat is pas zinvol als het dakleer vernieuwd is. Maar vervanging daarvan kan misschien met enkele jaren uitgesteld worden, maar dan vervalt de subsidie voor zonnepanelen weer.

Ondersteuning gemeente

De bestuurders van dorpsverenigingen houden het liefst zelf de regie.

Er is wel behoefte aan een zekere mate van betrokkenheid vanuit de gemeente.

Klanborden over bijvoorbeeld onderhoud en renovatie wordt zeer op prijs gesteld (zoals Hans Ligthart nu biedt).

Er is behoefte aan een meer integrale benadering van verschillende onderwerpen, zowel wat het aanbieden van voorzieningen voor inwoners betreft (ontmoetingsruimte, dagbesteding, e.d.) als fysieke situaties (opknappen Dorpsstraat - participatief).

Aanbevelingen

- Ondersteun dorpshuizen met een reële exploitatiesubsidie
- Wees flexibel met inzet van het onderhouds-/renovatiefonds
- Ga uit van wat er werkelijk nodig is aan onderhoud/renovatie
- Trek samen op bij verschillende vraagstukken, wees als gemeente betrokken bij het wel en wee van het dorpshuis
- Overweeg de optie van een gezamenlijk beheer van het onderhouds-/renovatiefonds
- In dat verband is een meerjarenonderhoudsplan relevant
- Zorg voor een goede wederzijdse communicatie
- 'Geld kan helpen, maar is lost niet alles op'

Bijlage 5b Binnensport exploitanten - 25 februari 2020

Aanwezig

Vertegenwoordigers van de Doorbraak, de Molentocht, Multitreffer, Groeneweghal, Spartahal, Waldervaart, Harenkarspelhal, de Groet

We willen met u 4 belangrijke thema's bespreken:

1. Hoe is het met uw stichting en wat zijn voor de komende jaren uw grootste uitdagingen?
2. Hoe is het met uw accommodatie(s): wat is goed en wat kan beter? Staat van onderhoud, bezoekers, activiteiten, inkomsten en uitgaven?
3. Wat vindt u van wat u moet betalen – de huur – voor uw accommodatie? We willen daarbij vooral weten waarom u dat vindt en wat u redelijke vindt?
4. Wat vindt u van het voorstel van SportService voor geharmoniseerde tarieven?

Huidige stand van zaken

Multitreffer

Gaat goed. Accommodatie is uitgebreid, levert goede inkomsten, op dit moment hebben we geen klagen. Fasering korting in 2015 was zeker nodig om het op te kunnen vangen, maar dat is gelukt.

Verhuur toegenomen met diverse binnensport. Er is inmiddels eigenlijk ruimte tekort.

Klein onderhoud is voor stichting zelf, dit blijkt nog behoorlijk op te kunnen lopen.

Investeren doen we naar gebruiker toe – inhaken op wat zij nodig hebben.

Goede harmonie met gemeente (Hans Ligthart).

Bestuur 7 mensen. Werven en inzet van vrijwilligers loopt goed tot nu toe.

Onderhoud e.d. wordt hoofdzakelijk door 1 vrijwilliger gedaan, dat is wel kwetsbaar.

Het dorp is een hechte gemeenschap, er is betrokkenheid. Voor elkaar en met elkaar – voor Multitreffer succesfactor.

Er is een volledige horeca vergunning. Dit is nodig voor een goede kantine omzet.

Evenementen zijn nodig voor voldoende omzet e.d. Beperking van vergunningen ruimte (Edwin Evers) roept vraagtekens op. Exploitant heeft overleg met burgemeester hierover gevraagd.

Periode aanvraag vergunning duurt erg lang. Kan dat misschien makkelijker ?

En moet het elk jaar opnieuw ? Meldplicht zou optie zijn.

Molentocht

Bezuiniging 2015 vroeg nodige aandacht, maar men heeft het op kunnen vangen.

Met subsidie zonnepanelen geplaatst. Daardoor energiebesparing en geeft lange termijn zekerheid.

Er is 1 beheerder in loondienst.

Vrijwilligers vinden voor de kantine is een zorg.

Ook het Dorpshuis heeft vrijwilligers nodig. Daarin zijn ze een soort van concurrenten.

Feitelijk ook wat bezoekers betreft.

Exploitatie is gezond, incl. reserve voor nieuwe investeringen

Ledenaantal loopt wel wat terug. Nieuwbouw woningen zou nieuwe leden kunnen leveren, met name voor de jeugdteams. Jeugdleden zijn een belangrijke doelgroep.

De kantine heeft geen volledige vergunning, maar er hoeft ook niet iemand van te leven.

Er is wel veel wet- en regelgeving. Dat moet goed in de gaten gehouden worden, behoorlijke taak voor het bestuur.

Huidige financiering werkt goed, maar nog meer bezuinigingen zijn niet op te vangen.

De vereniging, de accommodatie en de activiteiten zijn duidelijk een meerwaarde voor het dorp

Doorbraak

Het gaat op zich goed, er is een sluitende begroting.

Aanschaf en vervanging van zonnepanelen, technische installatie, renovatie dak, diverse verlichting zijn voor belangrijk deel mogelijk door gemaakt door bijdragen van bedrijfsleven en van inwoners uit

dorp. Bedrijven droegen bij met het doel om verenigingen te ontlasten, contributie niet hoeven verhogen.

De accommodatie staat er goed bij, mede door die sponsoring van bedrijven.

Bijdrage gemeente is niettemin essentieel.

Er zijn heel veel vrijwilligers. Het werkt tot nu goed.

Er is een actief verenigingsleven – 250 leden, 200 jeugd.

Ca. 20 jr geen nieuwbouw/woningen. Daardoor zijn er steeds minder jongeren – potentiële leden.

Verhuur is redelijk stabiel. Diverse verenigingen en scholen maken gebruik van de accommodatie.

Gebruikstijden worden krapper, men wil vooral tussen 7-10 's avonds, voorheen was dat ruimer.

Er is wel concurrentie van commerciële sportscholen.

Evenementen zijn een belangrijke inkomstenbron. Er is geen sprake van concurrentie met lokale horeca.

Schagen Actief

Sinds 1-1-2019 de exploitatie overgenomen.

Bemensing van de horeca is moeilijk te regelen met goed personeel, moeilijk om er de juiste mensen voor te vinden.

Er wordt minder beroep op vrijwilligers, bij Schagen Actief zijn meeste mensen in dienst.

Financieel gezien is het Btw punt wel een knelpunt.

Exploitatie overgenomen van vorige beheerder. Onderhoud is wel een behoorlijk aandachtspunt.

Deels door achterstallig onderhoud, maar ook door een andere visie op materiaalkeuze e.d. moet e.e.a. wel aangepast of vervangen worden.

Het gebruik is goed, overdag scholen, daarna verenigingen – tot ca. 9 uur.

In de weekenden is er redelijk bezetting, niet heel druk.

Jan samenvatting

- Bezuinigingen overleefd, mede door creatieve acties en hulp bedrijfsleven
- Accommodaties staan er goed bij, op een enkele na – vooral de oude hallen
- Verenigingen staan er ook goed voor – goed aantal leden
- Meerwaarde voor gemeenschap – maatschappelijke functie in het dorp
- Geen concurrentie tussen Dorpshuis en Sporthal
- Vereniging de Base, muzieklessen, e.d. – gebruikt nu ruimte in de school tegen veel lagere kosten, omdat de klassen leeg staan – voelt als oneigenlijke concurrentie
- Risico lege scholen – concurrentie voor exploitanten
- Geldt minder voor Schagen Actief. Die zit meer in de stad en heeft daardoor een wat andere functie
- Vergunningen – accommodaties hebben geen volledige vergunning om geen concurrentie te worden voor lokale horeca
- Bestuur hebben zelf ook zo'n houding – geen 'feesten' in accommodatie – geen concurrent voor lokale horeca
- Maar inkomsten kantine zijn wel belangrijk exploitatie en deze wordt duidelijk minder vanuit eigen leden. Dan zijn voor goede omzet/exploitatie andere bronnen nodig, zoals evenementen

Harmoniseren en huur

Is huur redelijk?

Harmonisatie ?

Er is draagvlak voor om gemeente breed 1 bedrag aan te houden. Bijvoorbeeld in de richting van voorstel wat er ligt - € 45 p.u.

Tarieven zijn in het verleden een keer vastgesteld. Oude, op zich aparte afspraken, dit ook bespreekbaar maken met die verenigingen.

Nu ombuigen naar 1 tarief is acceptabel, voor aantal zelfs wenselijk, met name voor verenigingen die van verschillende zalen gebruik maken.

Als er een stijging wordt afgesproken is het belangrijk dat gefaseerd in te voeren. Doe daar een paar jaar over, bijv. € 1 p.u.p.j. – groeien naar niveau van ca. € 44 p.u.

Accommodaties zijn onderling geen concurrenten, dus dat is geen argument voor harmonisatie.

Dan is dus de vraag waarom wel harmoniseren?

Het geldt dus wel voor verenigingen die in meerdere hallen sporten.

Aandachtspunt is ook wel de omvang van de vereniging.

Gevaar is dat de exploitatie van de hal wel verbetert, maar dat de kosten voor de gebruikers stijgen.

Dat is wel een risicofactor. Mensen met laag inkomen kunnen contributie moeilijker opbrengen, helemaal als er meerdere mensen/kinderen uit één gezin lid zijn.

Discrepancie: verenigingscontributie omhoog is lastig (terwijl die eigenlijk best wel laag is), maar men neemt wel abonnement bij commerciële sportscholen, die veel duurder zijn.

Jan samenvatting

Voor Schagen Actief maakt harmonisatie niet veel uit, er is geen onderlinge concurrentie.

Het hoeft geen doel op zich te zijn, als het helpt is het geen probleem.

Waar Schagen Actief op dit moment tegenaan loopt zijn bijzondere afspraken uit het verleden. Die worden de komende jaren afgebouwd.

Doorbraak – verhoging is last voor vereniging, verhouding tot de contributie.

De inbreng van bedrijven was juist als maatschappelijke bijdrage bedoeld, min of meer met de voorwaarde dat daardoor geen lastenverhoging voor verenigingen nodig zou zijn.

Molentocht – nu voldoende, harmonisatie gefaseerd is geen probleem.

Multitreffer – verhoging kan last voort verenigingen betekenen. Bij gebruik van bijv. 2.000 uur = € 2.000 verhoging van de kosten voor de vereniging.

Doel is mensen laten sporten, ook voor gemeente. Moet je dan de leden extra belasten?

Anderzijds – alle kosten stijgen – dus ook de huur moet in zekere mate meestijgen en is enige doorbelasting in de contributie ook logisch.

Doorbraak – harmonisatie – voordeel als het richting bonden is, niet voor de verenigingen lokaal, individueel, maar voor verenigingen die in meerdere hallen sporten.

Belangrijk daarbij is wel de onderlinge afstemming tussen exploitanten.

Verenigingen kunnen zelf ook initiatieven doen om extra budget te krijgen.

De gemeente heeft ook nog overleg met de binnensportverenigingen zelf. De vraag over harmonisatie wordt ook aan hen voorgelegd.

De huur in Harenkarspel is nu erg hoog. Wordt bekeken door Schagen Actief of dat meer in verhouding gebracht kan worden.

Nabranders

De huidige huurprijs niet kostendekkend, de verenigingen zijn eigenlijk ook wel een beetje verwend.

Veel verenigingen krijgen belangrijke bijdragen van bedrijven etc.

Daar tegenover, de huidige contributie is heel laag, maar daar is nu financiering nu ook op afgestemd.

Lage contributies is ook belangrijk om iedereen kans te geven te sporten, ook bij meerdere kinderen in een gezin, dan kost het al gauw veel.

Joke

Geeft aan dat het lokaal sportakkoord is gesloten.

Het aantal leden en vrijwilligers loopt terug. Doel van het akkoord is om dit te keren, incl. het bereiken van andere doelgroepen, zoals bijv. ouderen.

Kan dat overdag ingezet worden ?

Is er belangstelling voor ?

Misschien, maar dan heb je ook vrijwilligers nodig die overdag e.e.a. willen organiseren e.d.

Daar zou Sportservice een rol in kunnen spelen, die kunnen begeleiders organiseren. Schagen Actief geeft als voorbeeld Langedijk. Daar zijn overdag activiteiten met inzet van Sportservice en bereikt daarmee een behoorlijk aantal gebruikers. Anderzijds – veel kinderen doen al regelmatig aan sport. Ander aanbod is nu niet nodig voor die groep. Ouderen – Oldstars – website laat allerlei activiteiten zien. Deze groep kan overdag gebruik maken van de accommodaties.

Laatste nabrander

Begin nu al naar de toekomst te werken, nu al beginnen met nadenken over clustering van accommodaties, het zit er gewoon aan te komen.

Het wordt steeds moeilijker om vrijwilligers te krijgen, het wordt sowieso lastiger om het aanbod in stand te houden, samenwerken en bundelen biedt misschien goede kansen.

Maak hier een toekomstvisie van. Voorzichtig aanpakken, geen grote stappen ineens.

En nog een punt – als exploitanten een keer samen afstemmen, zonder de gemeente.

Jan zal de contactgegevens doorgeven, dan regelen exploitanten zelf zoiets.

Bijlage 5c Binnensportverenigingen - 2 maart 2020

We willen met u 4 belangrijke thema's bespreken:

1. Hoe is het met uw vereniging en wat zijn voor de komende jaren uw grootste uitdagingen?
2. Hoe is het met uw accommodatie(s): wat is goed en wat kan beter? Staat van onderhoud, bezoekers, activiteiten, inkomsten en uitgaven?
3. Wat vindt u van wat u moet betalen – de huur – voor uw accommodatie? We willen daarbij vooral weten waarom u dat vindt en wat u redelijke vindt?
4. Wat vindt u van het voorstel van Sport Service voor geharmoniseerde tarieven?

Huidige stand van zaken

Badminton Groet

Gaat goed, het is een kleine vereniging met 16 leden. Groeien kan niet i.v.m. beperkte zaalruimte, er is ook geen behoefte aan. De vereniging loopt langzaam in op de reserve, maar kan het in de huidige vorm nog wel wat jaren volhouden.

Badminton

Heeft ca. 55 leden, waaronder veel jeugd. Hebben een trainer in dienst wat uiteraard kosten met zich meebrengt. Organiseren evenementen en toernooien voor de sport, ledenwerving en extra inkomsten. Huidige zaalhuur is goed te doen, verhoging komt t.l.v. contributie en is niet wenselijk. Kantine is wezenlijk onderdeel, zorgt voor binding en leefbaarheid in het dorp. Bezetting kantine soms lastig, Schagen Actief is exploitant en heeft niet altijd voldoende bemensing. Vrijwilligers vinden voor langdurige taken begint probleem te worden, voor korte actie gaat het nog.

Tafeltennis/polisport

Hebben geen jongeren, is feitelijk gericht op bewegen voor ouderen. Ledenaantal groeit, nu ca. 30. Financiën zijn goed. Enig gebruik van de kantine, bevordert binding.

Volleybal

Ca. 60 leden, nu ledenstop i.v.m. beperkte zaalruimte, Multitreffer is vol. Er is nieuwbouw aangevraagd, is in behandeling. Daarna weer meer ruimte om nieuwe (jeugd)leden toe te laten, er is wel vraag. Spreiding van uren is lastig, deels i.v.m. uren van de trainer en deels doordat men met school- en werktijden te maken heeft. Optie om deels gebruik te maken van een zaal in ander dorp is niet reëel i.v.m. binding en onderlinge betrokkenheid.

Financieel gaat het goed, maar verjonging blijft aandachtspunt voor continuïteit. Ook inkomsten door sponsors en acties. Subsidie voor jeugdleden is zeer welkom, kunnen diverse extra dingen voor de jeugd gedaan worden. Verhoging van contributie is niet goed voor minima. Gebruik van kantine is geen concurrentie voor lokale horeca.

Sociale component voor dorp belangrijk. Ook is er een aantal Syrische statushouders lid, goed voor de sport en goed voor hun Nederlandse taalontwikkeling.

Lycurgus Advendo

Ca. 500 leden. Er is een knelpunt met de zalen, die zijn verouderd, soms afgekeurd en er is te weinig ruimte. Op- en afbouw van materialen vraagt veel tijd en inspanning. Men opteert voor nieuwbouw. Er is gediplomeerde leiding en training nodig.

Verhoging van zaalhuur moet doorberekend worden in contributie, dat maakt het lastig voor een deel van de leden.

Badminton Schagen

Richt zich op recreantensport, niet op bondssport en competitie. Ca. 40 leden.

Financiën op dit moment goed, maar loopt langzaam achteruit. 95% budget gaat naar zaalhuur.

Vereniging heeft sociale functie, kantine wordt goed gebruikt, leden hechten aan contact met elkaar.

Algemeen

- Er zijn accommodaties waar inkomen komt uit reclameborden en kantine. Dit is van invloed op de exploitatiebijdrage van de gemeente en de hoogte van de huur voor de verenigingen.
- Verhoging van de exploitatiebijdrage van de gemeente levert in de meeste gevallen huurverhoging voor de verenigingen op en dat moet weer doorberekend worden in de contributie.
- Contributieverhoging is strijdig met de sociale – en gezondheidsfunctie van sport die de gemeente nastreeft.
- Diverse verenigingen geven aan dat mensen soms lid zijn van meerdere verenigingen en bij contributieverhoging dus met meerdere verhogingen te maken krijgen.
- Anderzijds is duidelijk dat er balans nodig is tussen de kosten voor de gemeente (is gemeenschapsgeld) en voor de verenigingen en zijn leden.
- Kantine is bij sommige verenigingen in eigen beheer, voordeel zijn de inkomsten, het wordt wel moeilijker vrijwilligers ervoor te vinden.
- Kan de gemeente meer doen voor statushouders, bijv. vergoeding voor contributie. Voor kinderen is er het kindpakket via Meedoen Schagen, maar voor volwassenen niet, terwijl die inkomsten hebben op bijstandsniveau.
- Verenigingen hebben een rol bij de leefbaarheid van het dorp.
- Communicatie is belangrijk aandachtspunt, waar kun je waarvoor terecht en laat het a.u.b. niet te lang duren voor er reactie en actie is.

Harmoniseren en huur

Is huur redelijk? Harmonisatie?

Bij bepalen van de huurprijs de omvang en faciliteiten meewegen. Optie is prijs per m2 en gewicht voor faciliteiten en staat van onderhoud. Ook de inbreng/bijdrage van de exploitant door bijvoorbeeld evenementen, sponsors en acties kan invloed hebben op de huurprijs.

Harmonisatie is niet persé nodig, mogelijk enige nivellering, in ieder geval op basis van maatwerk.

Gemeente moet geen eigenaar zijn. Eigen stichting of exploitant stimuleert eigen inbreng vanuit de leden, betrokkenheid en binding. Bij veel inbreng vanuit de vereniging en het dorp zelf voelt huurverhoging als een straf, een tegenstrijdigheid.

Voor een vereniging als Lycurgus Advendo ligt het anders, die maakt gebruik van meerdere zalen, inclusief die van Schagen Actief.

Wisseling van exploitant (van Sportfondsen naar Schagen Actief) is positief ervaren, er is nu meer afstemming en overleg en accommodaties worden beter onderhouden.

Het blijkt dat de zaalvoetbalverenigingen niet zijn uitgenodigd, daar wordt nog een afstemming mee geregeld door de gemeente.

Bijlage 5d Buitensportverenigingen – 27 februari 2020

Wat vindt u van het onderhoud van uw accommodatie: wat is goed en wat kan beter of anders?

Communicatie:

- Duidelijker maken wie benaderd kan worden bij vragen over onderhoud, e.d.
- Contant met en inzet van Jan Delemarre is prima, waardering
- Duidelijker maken wat rol Sars en gemeente is, wie doet wat en wanneer moet je bij Sars zijn en wanneer bij gemeente
-

Vernieuwing en renovatie

- Goed om bij verbouwing en renovatie duurzaamheidsmogelijkheden mee te nemen (zonnepanelen, warmwatervoorziening, led-verlichting, toewerken naar gasloos, e.d.)
- Inspelen op ontwikkelingen, zoals van asfalt naar zand voor beachhandbal, - volleybal, e.d.
- Samenwerken om beter gebruik van accommodaties te realiseren, zoals van kantines, kleedkamers, e.d. (voorbeeld voetbal en handbal)
- Bij vernieuwing kunnen kosten gezamenlijke gedeeld worden en verenigingen willen zelf meewerken aan uitvoering e.d.
- Zelfwerkzaamheid is goed voor de betrokkenheid bij de vereniging. Tot nu toe lukt het redelijk om vrijwilligers te krijgen, zowel voor bestuurstaken als andere uitvoerende werkzaamheden (onderhoud veld, schoonmaken, etc.)
- Diverse mensen geven aan met het huidige beleid tevreden te zijn
- Bij voetbal begint vraag te ontstaan naar wedstrijden in de avond. Daarvoor is zwaardere verlichting nodig, vraagt flinke investeringen. Er staat in enige mate verspreiding van gebruik van de velden tegenover. Zijn er dan ook minder velden nodig?

Minpunten:

- Renovatie wordt uitgesteld in verband met toekomstige ontwikkelingen, maar die laten wel lang op zich wachten. Gemeente wordt gevraagd nu snel met een visie en oplossing te komen (voorbeelden: afgekeurde velden, kapot handbalveld, e.d.)
- Door afgekeurde velden ook inkomstenderving kantine en beperking mogelijkheden in de competitie

Onderhoud

- Graag betere afstemming van tijden van maaien, groenonderhoud, snoeiwerk dat zelf uitgevoerd moet worden
- Wie is verantwoordelijk voor backstop en hekwerk, bij vernieuwing en bij onderhoud
- Robotmaaiers kan een optie zijn, wel rekening houden met huidige uitvoering door Pro-bedrijven

Financiën

- Solidariteitsbijdrage afstemmen op doelgroep (kinderen) en omvang wordt door de één als gewenst ingebracht, door de ander wordt aangegeven dat het fraudegevoelig is

Harmonisatie

- Scouting krijgt geen subsidie van de gemeente voor accommodatie, bereikt wel een belangrijke groep kinderen
- Onderhoud en exploitatie is nu verschillend geregeld, sommige verenigingen hebben gebouwen in eigendom, andere huren het van de gemeente. Kan misschien meer in evenwicht gebracht worden

Lichtmasten

- Door Jan aangegeven dat hier een aparte vraag over komt – geheel in eigen beheer of onder gemeentelijk beheer

Bijlage 5e Zwembaden – 24 februari 2020

Aanwezig

Vertegenwoordigers van Algemeen Dorpsbelang belang Oudesluis, Zwembad Oudesluis, Stichting Waarland, Zwembad Social Leisure en een geïnteresseerde

Samenvatting

Zwembaden zijn de natte dorpshuizen. Het hele dorp maakt er gebruik van en de regio functie neemt toe. Vrijwilligers en gediplomeerde krachten vinden is een uitdaging. Bezuiniging heeft creativiteit gebracht in het vinden van het nieuwe financieringsbronnen: sponsoren en tarieven. Samenwerking wil men opzoeken om personeel en vrijwilligers uit te wisselen.

Zwembad Oudesluis

Zijperijland en zwembad heeft belang bij zwembad. Groeiend aantal gezinskaarten. Zien dat er meer gezinnen uit Callantsoog en 't Zand en Anna Paulowna gebruik maken van het zwembad.

Grote renovatie van perron en buitenlaag zwembad. Subsidie ontvangen van de gemeente. Zijn nog resterende werkzaamheden. Subsidie is niet toereikend.

Steun van reparatiewerkzaamheden aan hekken en sloten.

Nog niet gebeurt, houten schuttingen.

Behoeft aan "flow-meter": meet stroming van het bad (70 jaar oud)

Vrijwilligers werven is lastig. Maar met actief navragen lukt het uiteindelijk. Nu door aanwas van nieuwe vrijwilliger markt verkend en waarschijnlijk over een nieuwe leverancier van chloor.

Opening: zonsopgang tot zonsondergang. 3x per dag gecontroleerd op waterkwaliteit. 3 vrijwilligers met rol van beheerder. Geen continu toezicht. Uitdaging is om invallers te vinden in seizoenperiode.

Jaarlijkse deelname aan vierdaagse. Afgelopen jaar niet door tekort aan deelnemers (groep 8 leerlingen hadden andere activiteiten)

Geen begeleider voor sportactiviteiten (aqua joggen)

Zonneweide met tafeltennis wordt ook gebruik van gemaakt.

Vrijwilligers voor beheer wordt lastiger door ontgroening. Ook heb je echt technische kennis nodig om het uit te kunnen voeren.

Zonder 40% reddende we het niet. Bij uitvoering restant uitvoeringen redden zij het een aankomende periode weer (20 jaar, op basis van ervaringen vanaf 2002)

Tarieven omhoog lijkt geen goede actie door lage inkomsten in Oudesluis. Paar euro omhoog kan (laatste 3 jaar geleden), maar laten het nu voor wat het is en komen rond van donaties. Liever hoog aantal bezoekers.

25% bezuiniging is wel gelukt. Tarieven verhoogt en zonnepanelen geplaatst. Zelfredzaamheid van het dorp: maaien van gras.

JSP stopt omdat er geen jongeren meer zijn.

Zwembad Waarland

Geen bijzonderheden Voorzetten van huidige beleid.

Veel bezoekers en toename van aantal bezoekers. Meer abonnementen.
Regionale functie. Ook mensen uit Heerhugowaard en Haarlem, Oudkarspel. Regiofunctie groeit.
Door warme zomers?
Van 1947 heeft het een dorpsfunctie. Meer bezoekers dan dorpshuizen en voetbal. (in alle bescheidenheid)
Badpop doet altijd een donatie (hekwerk vervanging, personeelsruimte bijdrage)
Vrijwilligers lukt wel. Toezicht is verplicht. Badjuf en -meester zijn betaalde functies en hebben cursussen gevolgd. Juffen voor zwemles zijn lastiger te behouden. Niet meest aantrekkelijke baan en wel hoge kwaliteitseisen. Kassa dame is ook lastig behouden
Geeft wel nieuwe energie om weer mensen te vinden.
Nieuwe activiteiten: Badpop activiteiten, de speelweide is opengesteld. Komt volleybalveld en voetbaldoeltjes. Geen contact met Sportservice. Misschien interessante partij om mee samen te werken?
Aqua jogging heeft plaatsgevonden. Badjuf vol met ideeën. Kampeernacht vindt weer plaats. Mini triatlon is in ontwikkeling voor op terrein van Waarland. Samen met jongerenvereniging. Neemt ook deel aan zwemvierdaagse.
Vrijwilligers vergoeding en zwemles krijgt salaris.
Bijdrage gemeente maakt zwembad mogelijk. Kleedruimte vervangen is uitdaging. BTW regeling is verandert. Gaan ze mee aan de slag. SPUK of BOZA moet worden uitgezocht.
Tarieven zijn langzaam omhoog. Gebruikers zijn verwend met lage tarieven. Kijken wel naar de omgeving. Af en toe een kwartje omhoog.
Hoe 25% opgevangen? Geen idee.

Schagen Actief

Beperkte geschiedenis. Contract vanaf 1-1-2019.
Buitenbaden verruiming van de openingstijden. Installaties moeten aangepakt worden, zodat buitenbaden weer goed mee kunnen doen.
Uitdagingen: hoofdlijnen hetzelfde: vrijwilligers en zwemlespersoneel. Veel mensen met wil, maar opleiding is breekpunt. Concurrentie in zwembadpersoneel.
Aantal mensen die zwembaden willen gebruiken lijkt te groeien. Voldoende markt voor iedereen.
Aantal baden:
Veersloot Dirkshorn -> concurrentie van uitbreiding ander bad De Bongerd (nabijgelegen)
Maarten van der Weijdenbad, -> toename van het aantal bezoekers. Dorpsfunctie neemt toe. Wat kan er nog meer gedaan worden? Veel omliggende ruimte die ook functie voor gemeenschap vervullen
De Wiel, Schagen wordt gehuurd op piekmomenten voor zwemmen. Bijvoorbeeld door mensen met een beperking. Hoe kunnen we het beschikbare water zo goed mogelijk besteden? Beperkte hoeveelheid water beschikbaar voor recreatie. Veel verhuurd voor zwemles een doelgroepen. Wel behoefte aan meer vrijzwemmen. Wanneer er een activiteit afvalt en deze wordt ingezet voor recreatie is het altijd druk. Kijken wel naar het efficiënt inrichten van het beschikbare water. Is vooral vanuit de huur aan verenigingen.
Nieuw zwembad levert minder onderhoud op aankomende 20 jaar. Nu vraagt het huidige zwembad om investeringen. Is een nieuw zwembad dan de oplossing? Niet direct.
Buitenbad: onduidelijkheid over openingstijden en relatief weinig onderhoud. Terugloop van aantal bezoekers. 8 jaar geleden waren de twee buitenbaden ook lokale trekpleister. Positie in de markt is met renovatie terug te brengen. Nu 10.000 bezoekers. Kan terug naar 25.000. Omslag lijkt al te komen, door openingstijden uitbreiden en investeringen.
25% bezuiniging is gelukt.
Inkomsten genereren vanuit de gemeenschap waar de functie voor bestemd is.

Vindt dat exploitatiebijdrage naar beneden moet. Voor de beheer baden zijn andere en meer functies aan toe te voegen die voor inkomsten kunnen zorgen waardoor exploitatiebijdrage naar beneden kan. Doet handreiking naar andere baden voor samenwerken

Bijlage 5f Wijk- en jeugdgebouwen en culturele gebouwen – 21 februari 2020

Aanwezig

Vertegenwoordigers van Bayes/'t Zand en Loet 10

Inhoudelijk per tafel/thema

Wat zijn voor u als exploitant de komende jaren uw grootste uitdagingen?

- Hoe hebben de activiteiten in de dorpshuizen zich ontwikkeld in de afgelopen jaren inclusief het aantal deelnemers?
- Hoe staan de exploitanten er financieel voor?
- Hoe staan de exploitanten er organisatorisch voor? Voldoende vrijwilligers?
- Hoe hebben de tarieven zich ontwikkeld?
- Hoe is het met de staat van onderhoud van de gebouwen?

Het belang van uw dorpshuis voor uw dorpen/de lokale gemeenschap?

- Onderscheid wordt gemaakt tussen "dorpshuisactiviteiten" en andere activiteiten? Maakt u dat onderscheid? Op welke gronden?
- Kunt u aangeven aan de hand van voorbeelden en concrete activiteiten op welke manier uw dorpshuis er voor zorgt dat het dorp leefbaar is.
- Met wie werkt u daarom samen?

Het belang van de gemeentelijke ondersteuning om uw dorpshuis goed te laten functioneren.

- Zijn de huidige regelingen voldoende?
- Wat is het effect geweest van de bezuiniging op de dorpshuizen?
- Zou het anders moeten? Waarom en hoe dan?

Reacties

Activiteiten, gemeenschap

De Jeugdvereniging ni 't Zand organiseert activiteiten voor zowel kinderen in basisschoollleeftijd als voor jongeren tot half in de twintig. Door activiteiten voor oudere jeugd hebben zij inkomsten waardoor zij gratis activiteiten voor de kinderen kunnen organiseren, zoals carnaval, paaseieren feest, e.d.

Zij merken dat door de beperking van openingstijden een deel van de jeugd naar elders gaat, bijvoorbeeld Schagen. Die beperking komt omdat zij als een para-commerciële accommodatie worden beschouwd. Dit is om concurrentie met de horeca te voorkomen. Het bestuur geeft echter aan dat er geen sprake is van concurrentie, ze hebben afstemmingsoverleg met de horeca in het dorp en kopen voor een deels in via één van de gelegenheden. Bij activiteiten huren zij een bewaker in om te voorkomen dat 18- alcohol gebruikt.

Loet 10 heeft net de Blokhut in gebruik genomen. Er zijn diverse verenigingen die zich aangemeld hebben om een deel te mogen huren. De verwachting is dat er voldoende animo is van verenigingen wat invloed zal hebben op het gebruik door inwoners en, een belangrijke bijkomende activiteit, door toeristen.

Exploitatie (subsidie)

Het bestuur van de Bayes geeft aan dat zij in het algemeen er goed uit komen, mede te danken aan veel inzet van de bestuursleden en hulp van sponsors. Zij ervaren wel regelmatig belemmeringen of

beperkingen door wet- en regelgeving. Aanvragen van een vergunning kost geld en vaak ook tijd, terwijl zij het van een zeer beperkt financieel budget moeten doen. Door beperking van de openingstijden (tot max 12 uur ipv 2 uur 's nachts) missen ze een belangrijke inkomstenbron. Er zijn zo nu en dan vragen voor huur van de ruimte, maar dit is niet toegestaan. Dit zou een inkomstenbron kunnen worden.

Overigens is niet duidelijk wie eigenaar van het gebouw is, mogelijk een stichting die ook de andere jeugdgebouwen beheert, maar voor zover de bestuursleden weten wordt er geen huur betaald. Loet 10 is in ontwikkeling. Het bestuur verwacht dat de exploitatie op orde zal komen.

Onderhoud/renovatie

Het gebouw van Bayes is naar schatting zo'n 40 jaar oud. Het is op zich in goede staat van onderhoud, maar er moet wel regelmatig iets vernieuwd of vervangen worden. Het gaat op dit moment om schilderwerk en het renoveren van de toiletgroep. Voor het laatste is subsidie bij de gemeente aangevraagd. Zij betalen dan zelf 2/3 van de kosten, de subsidie is 1/3.

Het gebouw van Loet 10 staat er goed bij. Er moeten een paar verbouwingen gedaan worden om de toegang en toiletgroep geschikt te maken voor invaliden en mensen met een rollator of booster. Zij werken aan een onderhouds- en verbouwingsplan.

Ondersteuning gemeente

Beide besturen geven aan een goede relatie met de gemeente belangrijk te vinden, om samen te kijken naar het oplossen van vraagstukken.

Financieel kan Bayes het nog redden, maar verruiming van mogelijkheden om inkomsten te krijgen zou welkom zijn, zodat het pand beter onderhouden kan worden en er iets meer voor de inwoners geboden kan worden.

Aanpak van hangjongeren is belangrijk. Het bestuur van Loet 10 heeft al contact met de jongerenwerker van de gemeente.

Aanbevelingen

- Onderhoud goed contact met elkaar – vereniging – gemeente
- Werk samen bepaalde vraagstukken of knelpunten uit
- Flexibiliteit in mogelijkheden van gebruik, zoals openingstijden en verhuuropties